

WEDSTRIJD

VAN DE ACADEMIE VOOR WETGEVING EN OVERHEIDSJURISTEN

VOOR MBO STUDENTEN EN MIDDELBARE SCHOLIEREN

(VMBO, MBO, HAVO, VWO)

In het kader van de Week van de Rechtsstaat organiseert de Academie voor Wetgeving en Overheidsjuristen een wedstrijd voor alle MBO studenten en middelbare scholieren. Deze wedstrijd gaat over de vraag of het opstellen van een wet een goede manier is om gezond gedrag van jongeren te stimuleren.

Waarom een wedstrijd over het al dan niet opstellen van een wet?

Omdat goede wet- en regelgeving in onze democratische rechtsstaat van essentieel belang is, naast de scheiding der machten (de wetgevende macht, het bestuur en de rechterlijke macht, ook wel aangeduid als TRIAS politica) en onafhankelijke rechtspraak. Zo kunnen bijvoorbeeld alle Nederlanders zonder inmenging van de overheid een beroep doen op de grondrechten die zijn vastgelegd in de Grondwet. Een ander voorbeeld is het legaliteitsbeginsel. Dat beginsel houdt in dat het handelen van het bevoegd gezag door de wet is genormeerd. Anders gezegd, dienen alle handelingen van het bevoegd gezag op de wet te zijn gebaseerd.

In Nederland is elke minister bevoegd om op zijn eigen terrein wetgeving op te stellen. Wetgeving is een manier om gedrag van burgers te beïnvloeden. De vraag is echter in welke situaties dit de juiste manier is. In deze wedstrijd mogen jullie zelf de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) adviseren. Het advies gaat over de vraag of de minister van VWS een wetsvoorstel moet opstellen om gezond gedrag van jongeren te stimuleren of dat hij beter andere maatregelen kan treffen of misschien helemaal niets moet doen omdat hij met een wet de rechten van jongeren te veel beperkt. Lees eerst goed de tekst. Aan het eind van de tekst staat de opdracht.

BEHOEFT HET BEVORDEREN VAN EEN GEZONDE GENERATIE EEN WETSVORSTEL?

De minister van VWS wil graag dat de jeugd in Nederland zo gezond mogelijk leeft. Hij schrikt dan ook als hij in een rapport van het Nederlands Jeugd Instituut leest dat in 2021 15,5 % van alle vier- tot twaalfjarigen en 15,9 % van alle twaalf- tot zestienjarigen overgewicht had. Daar wil hij verandering in brengen. Een hoog vetpercentage van het lichaam is immers slecht voor de gezondheid. Maar hoe kan hij dat het beste aanpakken?

Zijn ambtenaren stellen de volgende opties voor:

1. Stimuleer vier- tot zestienjarigen om meer te gaan sporten door hen gratis toegang tot sportscholen te geven;
2. Verbied het maken van reclame voor snoep en frisdranken en/of
3. Verbied het verkopen van snoep en frisdranken aan vier- tot zestienjarigen.

De minister twijfelt. Hij vraagt zich af welk voorstel, of welke combinatie van voorstellen, de meeste jongeren tot gezond gedrag zal aansporen zonder hen te veel hun eigen verantwoordelijkheid te ontnemen.

Als hij kiest voor optie 1 is het de vraag of dit zoveel mogelijk jongeren stimuleert om actiever te worden. Zou het niet alleen degenen die toch al sporten stimuleren? En voor welke sportscholen zou de maatregel moeten gelden? Geldt het alleen voor sportscholen of ook voor schaakclubs? En hoe voorkomt hij dat er misbruik van deze regeling wordt gemaakt? Is daar controle op mogelijk en zo ja, door wie? En waarom zou deze regeling alleen voor jongeren tot 16 jaar moeten gelden en niet ook voor jongeren tot 18 jaar? En wat kost de uitvoering van deze regeling?

Bij optie 2 twijfelt hij over de media voor wie dit verbod zou moeten gelden: voor kranten en tijdschriften, voor de televisie en/of voor 'social media' (tiktok, instagram enz.)? Als hij dat zou willen, zou hij dat dan ook bij internationaal werkende sociale media kunnen afdwingen? En zou het verbod beperkt kunnen worden tot bijvoorbeeld een bepaald tijdstip in de avond, omdat fabrikanten ook frisdranken en snoep aan volwassenen verkopen?

Bij optie 3 vraagt de minister zich af of een geheel verbod niet te ver gaat. Kunnen jongeren niet zelf bepalen wat zij wel en niet eten of drinken en in welke mate? En welke producten zouden onder snoep en frisdranken moeten vallen? Hoe kan toezicht op dit verbod worden gehouden? En zou dit verbod jongeren niet juist aanzetten om stiekem snoep en frisdranken te verkrijgen en te nuttigen?

Bovendien vraagt de minister zich af of er naast deze opties niet nog andere mogelijkheden zijn om jongeren tot gezonder gedrag aan te zetten.

Hij komt er niet meer uit. Help jij of helpen jullie de minister verder?

Bedenk welke oplossing of oplossingen volgens jou of jullie het best in de praktijk zou(den) werken. Dat mag (mogen) een (of meer) van de bovengenoemde opties zijn, maar ook een geheel andere oplossing. Leg zo goed mogelijk uit welke gevolgen het betreffende voorstel voor welke doelgroepen heeft. De jury kijkt bij de beoordeling vooral naar de onderbouwing en de creativiteit van de uitwerking.

Je mag het voorstel op alle denkbare manieren vormgeven. Bijvoorbeeld schriftelijk in de vorm van een brief aan de minister of door een of meer wetsartikelen te formuleren, of in de vorm van een filmpje, door bijvoorbeeld een 'tv commercial' op te nemen, of door een (digitale) poster van een voorlichtingscampagne te ontwerpen. Of wellicht weten jullie nog wel andere en betere manieren om dit uit te werken.

Prijs:

Te winnen zijn onder meer een 'Meet & Greet' met de Voorzitter van de Tweede Kamer, een bezoek aan het Kabinet van de Koning of een plaats op de buitentribune bij Prinsjesdag.

De prijzen worden door loting toegekend.

Prijsuitreiking:

De voorzitter van de Tweede Kamer reikt op zaterdag 3 juni 2023 in de Tweede Kamer aan de beste inzendingen op VMBO-, MBO-, HAVO- en VWO-niveau een prijs uit.

Op die zaterdag vindt in Den Haag ook het Rondje Rechtsstaat plaats. Iedereen, van jong tot oud, kan dan allerlei instanties bezoeken die aan onze democratische rechtsstaat invulling geven. Denk aan de instanties die bij de totstandkoming van een wet betrokken zijn, zoals het Kabinet van de Koning, de Raad van State, de Tweede Kamer en de Eerste Kamer. Maar ook de Hoge Raad, de Raad voor de Rechtspraak en het Nationaal Archief zijn die dag gratis te bezoeken.

Inzendtermijn:

Uiterlijk 1 april 2023 op stichtingrechtenoverheid@acwet.nl

Spelreglement:

- Deze wedstrijd is bedoeld voor MBO studenten en middelbare scholieren.
- De inzendingen dienen in het Nederlands te zijn geschreven, gesproken of gezongen.
- Schriftelijke inzendingen mogen niet meer dan 2 A4 of 800 woorden bevatten.
- Een filmpje mag niet langer dan vijf minuten duren.
- Een correcte bronvermelding en citeerwijze is vereist om plagiaat te voorkomen.
- Inzendingen dienen voor 1 april 2023 binnen te zijn op: stichtingrechtenoverheid@acwet.nl
- De inzending dient alle namen van de indieners inclusief de naam en het niveau (vmbo, mbo, havo, vwo) van jouw of jullie opleiding te bevatten.
- Als je het voorstel met meerdere personen uitwerkt (bijvoorbeeld met een groepje van vier personen of met de hele klas), dient de inzending een korte uitleg te bevatten, waarin staat wie welk deel voor zijn rekening heeft genomen.
- De inzendingen en de daarbij behorende persoonsgegevens worden ten behoeve van de wedstrijd door de Academie voor Wetgeving en Overheidsjuristen gebruikt en opgeslagen.
- De inzendingen worden per opleiding (vmbo, mbo, havo, vwo) beoordeeld.
- Per opleiding wordt een prijs uitgereikt, tenzij er minder dan twee inzendingen zijn.
- De prijzen worden door loting toegekend.
- De jury kijkt bij de beoordeling vooral naar de onderbouwing en de creativiteit van de uitwerking.
- Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd.

Jury:

Voorzitter	P. M. (Pauline) Schuyt <i>rector Academie voor Wetgeving & Academie voor Overheidsjuristen</i>
Leden	M.A. (Marieke) Kleiboer <i>directeur Jeugd, tevens Plv. Directeur-Generaal Langdurige zorg ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport</i> M. (Marcel) Mooijman <i>Voorzitter Nederlandse Vereniging van Leraren Maatschappijleer</i> <i>Het laatste jurylid wordt nog bekendgemaakt</i>
Secretaris	M. (Maartje) van den Bergh <i>secretaris Academie voor Wetgeving en Overheidsjuristen</i>